

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на околната среда и водите

Регионална инспекция по околната среда и водите - Бургас

УТВЪРДИЛ:

01-11-2023

ДЕСИСЛАВА АНГЕЛОВА
за Директор на РИОСВ – Бургас
Заповед № РД-89/16.06.2023 г.

ДОКЛАД

от комплексна проверка по прилагане на екологичното законодателство

На основание Заповед № РД-145/17.10.2023 г. на Директора на РИОСВ гр. Бургас, във връзка с изпълнение на утвърден от МОСВ План за контролната дейност на инспекцията през 2023 г. на **18.10.2023** г. е извършена комплексна проверка на обект: **Цех за първично винопроизводство на „Винекс Славянци“ АД**, находящ се в с. Славянци, община Сунгурларе

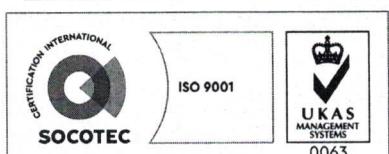
Проверени компоненти и фактори:

- атмосферен въздух;
- химични вещества;
- води;
- отпадъци;
- шум.

Цел на проверката:

Планов текущ контрол на:

1. Изпълнение изискванията на Закона за чистотата на атмосферния въздух и подзаконовите нормативни актове;
2. Изпълнение изискванията на Закона за водите и подзаконови нормативни актове;
3. Изпълнение изискванията на Закона за управление на отпадъците и подзаконови нормативни актове;
4. Изпълнение на изискванията на Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси, прилагането на Регламент (ЕО) № 1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH), Регламент (ЕО) № 1272/2008 за класифицирането, етикетирането и опаковането на вещества и смеси (CLP);
5. Изпълнение изискванията на Закона за защита от шума в околната среда и подзаконовите нормативни актове.

гр. Бургас, к-с Лазур, ул. „Перущица“ 67, ет.3, п.к.388

тел: +359 56 813205, Факс: +359 56 813 200

e-mail: riosvbs@unacs.bg

www.riosvbs.com

Проверени инсталации и дейности:

- парова централа;
- хладилни инсталации;
- централен склад за химикали за винопроизводството;
- ПСОВ на цех „Славянци“;
- Реагентно стопанство към ПСОВ на цех „Славянци“;
- площадки за предварително съхраняване на генерираните отпадъци от производствената дейност;

Констатации от проверката:

В момента на проверката кампанията по приемане на гроздето и сепарацията на течната фаза е приключила, тече процес на ферментация за производство на вино.

Атмосферен въздух:

За протичане на технологичния процес за производство на вино, на производствената площадка се използват хладилни инсталации, работещи с флуорсъдържащи парникови газове (ФПГ), попадащи в обхвата на *Регламент (ЕС) № 517/2014 на Европейския Парламент и на съвета от 16 април 2014 година за флуорсъдържащите парникови газове и за отмяна на Регламент (ЕО) № 842/2006*:

- Хладилна инсталация „Голяма“ с водоохлаждаш агрегат CADALPE, с два кръга, заредени с R407 C, в количество всеки по 40 кг, съответстващи на 70,96 т CO₂ еквивалент;

- Хладилна инсталация до фермент „Малка“ с водоохлаждаш агрегат CADALPE, с два кръга, заредени – първи кръг с R449 A, в количество 20 кг, съответстващи на 27,74 т CO₂ еквивалент и втори кръг с R448 A в количество 19 кг, съответстващи на 26,35 т CO₂ еквивалент;

- Хладилна инсталация „Фруктина“ с водоохлаждаш агрегат DELLA TOFFOLA, с два кръга, заредени с R404 A в количество всеки по 15 кг, съответстващи на 58,83 т CO₂ еквивалент;

- Хладилна инсталация „Defranceschi“ до лаборатория, заредена с R407C в количество 32 кг, съответстващи на 56,77 т CO₂ еквивалент;

- Климатична инсталация с водоохлаждаш агрегат TREO за климатизация на административната сграда, с два хладилни кръга, заредени с R410 A в количество всеки по 6,5 кг, съответстващи на 13,57 т CO₂ еквивалент.

За климатичната и хладилните системи се представят досиета, изгответи във формат, съгласно Приложение № 3 към чл. 29, ал. 1 на Наредба № 1/17.02.2017 г. *за реда и начина за обучение и издаване на документи за правоспособност на лица, извършващи дейности с оборудване, съдържащо флуорсъдържащи парникови газове, както и за документирането и отчитането на емисиите на флуорсъдържащи парникови газове* (Наредба № 1/2017 г.), с отразени в тях резултати от извършени проверки за наличие на течове на ФПГ. Проверките са извършени в регламентираните срокове, в съответствие с изискванията на чл. 4, параграф 3 от Регламент 517/2014 г. *за флуорсъдържащите парникови газове*.

Проверките са извършени от лице, притежаващо валиден документ за правоспособност № 1061/25.04.2020 г., издаден от Българската браншова камара – Машиностроене.

Поддръжката и сервизното обслужване на всички хладилни инсталации от цеха се осъществява от фирма „Фреш Колд“ ООД, гр. Пловдив, притежаваща документ за правоспособност № 055/01.06.2021 г.

За отопление на административните сгради се използва парен котел тип „ПКМ-0,4“, с номинална топлинна мощност 0,27 MW. Котелът работи с гориво природен газ от бутилки.

Опасни химични вещества

Статутът на дружеството съгласно *Регламент (EO)1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали – REACH* е потребител по веригата на доставки. Използваните химични вещества на площадката са произведени в Европейския съюз и доставени от дружества и България.

В цех „Славянци“ се намира централен склад за използваните химикали във винопроизводството. Съхранението се осъществява в оригинална опаковки на фирмите производители, върху дървени палети. Складът е с бетонов под, без връзка с канализацията. Представят се декларации за съответствие, опис с датата на производство и срок на годност за всяко химично вещество, както и информационни листи за безопасност (ИЛБ). Представените ИЛБ при проверката отговарят на изискванията на Приложение II към Регламент REACH, на чл.2 от Регламент 2015/830 и Регламент 2020/878, изменящ Приложение II на REACH. На площадката в непосредствена близост до централния склад за химикали за винопроизводството, под навес се съхраняват бутилки със серен диоксид в максимално количество до 120 кг. В момента на проверката има налична една бутилка серен диоксид с тегло 58 кг. За вътрешно-заводските транспортни средства – мотокари се използва пропан-бутан в стандартни бутилки за бита. Съхранението на пропан-бутана се осъществява в шкаф под навес.

В експлоатация е пречиствателна станция за битови и промишлени отпадъчни води на винарска изба „Славянци“. Извършен е оглед на реагентно стопанство към ПСОВ на цеха. Съхранението на използваните химикали в ПСОВ се осъществява в оригинални опаковки на фирмите производители в сградата на реагетно стопанство, където чрез дозаторна система се приготвят работните разтвори. При проверката се представят актуални ИЛБ, актуализирана информация за химичните вещества и смеси, употребявани и съхранявани на трите площадки на дружеството. Актуализирана е оценката за безопасността на съхранение на опасни химични вещества и смеси с дата 10.08.2023 г., поради отпаднала необходимост от употреба на почистващи препарати и дезинфектанти на територия на трите цеха на дружеството.

Спазват се общите изисквания за съхранение на опасни химични вещества и смеси съгласно чл.6 от Наредбата за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси, поддържа се картотека на използваните вещества, складовете са с ограничен достъп за неоторизирани лица.

Води

За експлоатация на обект „Винарска изба“, находящ се в УПИ „Винпром“, землище на с. Славянци от Директора на Басейнова Дирекция „Източнобеломорски район“ (БДИБР) – Пловдив е издадено Разрешително за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води в повърхностни води № 3314 0092/11.12.2010 г., продължено и изменено с Решение № PP-1076/11.12.2010 г. и Решение № PP-3048/21.02.2017 г., последно изменено с Решение № PP-3773/27.03.2020 г., с краен срок на действие 15.02.2023 г.

Към датата на извършване на проверката „Винекс Славянци“ АД за обект: „Винарска изба“, находящ се в УПИ „Винпром“, землище на с. Славянци, общ. Сунгурларе е в процедура за продължаване срока на действие на разрешителното за заустване. Представя се

подадено заявление за продължение на разрешително за ползване на повърхностен воден обект с вх. № РР-08-4/11.01.2023 г. и печат на БДИБР – Пловдив.

При проверката пречиствателната станция за отпадъчни води (ПСОВ) на „Винарска изба“ в УПИ „Винпром“, землище на с. Славянци работи в нормален технологичен режим. Формираният на площадката смесен поток (битово-фекални и производствени) отпадъчни води постъпва в черпателния резервоар на ПСОВ. Отпадъчните води, последователно посредством два бюра помпи, които се включват по ниво, се претласкват към съоръжение за механично пречистване (сито) и контактен резервоар за коригиране на pH. В зависимост от киселинността на водата, чрез дозатори се подава варно мляко или солна киселина и се разбърква посредством бъркалки. След определено време на престой в зависимост от pH, при достигане на необходимата киселинност, отпадъчните води постъпват в първичен утайтел (калоуловител за отделяне на утайки), след което се претласкват посредством помпи към биостъпало с два бюра биореактора (SBR). Биологично пречистените отпадъчни води се претласкват към вторичен утайтел (добавя се коагулант) за доутаяване, след което се отвеждат към РШ (нова) на изход ПСОВ - Пункт № 1 за мониторинг, откъдето се заузват в река Мочурица.

Всички пречиствателни съоръжения на ПСОВ са вкопани в земята.

Изградени са три бюра аварийни байпасни връзки на площадката – два бюра шибърни кранове след събирателна входна шахта и един авариен кран след черпателен резервоар. Монтирани са два савачни затвора в РШ на вход, от които смесеният поток отпадъчни води се насочва към ПСОВ, са изправни. Същите са пломбирани и целостта на пломбите не е нарушена. Спирателният кран на аварийно-преливната тръба е пломбирован в затворено положение, непозволяващо изтичане на непречистени отпадъчни води във водния обект. Целостта на пломбата не е нарушена.

Монтирано е измервателно устройство за количествата заузвани отпадъчни води на изход ПСОВ, което в момента на проверката е в изправност и функционира.

На площадката се води „Дневник за техническа експлоатация на ПСОВ“ на „Винарска изба „Славянци“ с ежедневни записи на показанията на измервателното устройство.

Пунктът за собствен мониторинг е обозначен, осигурен е постоянен и безопасен достъп до него.

Осигурено е пробовземане и изследване на отпадъчните води от акредитирана лаборатория от Пункт №1 за мониторинг за първо и второ шестмесечие на 2023 г. , както и собствен мониторинг в Пункт № 2 и Пункт № 3. Резултатите са представени в РИОСВ-Бургас в законоустановените срокове.

На площадката не се формира обезалкохолена каша (винаса).

При проверката от експерт на РЛ Бургас – 03 към ИАОС – София в 11²⁵ часа е извършено контролно пробовземане на еднократна проба от смесен поток пречистени битово-фекални и производствени отпадъчни води - от последна ревизионна шахта на изход ПСОВ, преди заузване във воден обект река Мочурица.

Отпадъци:

Съгласно изискванията на чл. 35, ал. 2, т. 2 и ал. 3 от Закона за управление на отпадъците „Винекс Славянци“ АД, притежава регистрационни документи, издадени от Директора на РИОСВ – Бургас:

- № 02-РД-322-01 от 15.03.2017 г. за извършване на дейност по събиране и транспортиране на отпадъци;
- № 02-РД-323-01 от 18.08.2017 г. за извършване дейност по третиране на отпадъци.

Площадка цех „Славянци“

При производството на вино се генерират отпадъци с код 02 07 04 – материали негодни за консумация или преработване /джибри/, 02 07 04 – материали негодни за консумация или преработване /чепки/ и 15 02 03 – абсорбенти, филтърни материали, кърпи за изтриване и предпазни облекла, различни от упоменатите в 15 02 02 /винена утайка с кизелгур/.

Отпадъци с код 02 07 04 /джибри/ и 02 07 04 /чепки/ се съхраняват на открита асфалтирана площадка. След натрупване на определено количество отпадъците с код 02 07 04 /джибри/ и 02 07 04 /чепки/ се извозват до лозови масиви на дружеството. Отпадък с код 02 07 04 /джибри/ след денатурацията /обработка с натриев хлорид/ се съхранява на съответните определени площадки на лозовите масиви, като се внася в почвата на лозовите масиви на дружеството, чрез заораване без предварителна обработка, като преди това отлежава (изгнива) поне една година, след което се влага в почвата на лозовите масиви на пролет или на есен. Образуваните на площадката чепки се изнасят до лозовите масиви, където се шредират и внасят в почвата чрез заораване. Отпадък с код 15 02 03 /винена утайка с кизелгур/ на настоящия етап се съхранява в метални контейнери и се извозва за оползотворяване в лозовите масиви на дружеството.

За всички отпадъци, генериирани на площадката, дружеството е склучило договори за предаването им с фирми, притежаващи документ по чл.35 от ЗУО.

Дружеството е регистрирано и води отчетност в Национална информационна система за отпадъците (НИСО). Годишният отчет за 2022 г. е подаден и достъпен в системата НИСО.

От началото на годината до момента на проверката не са образувани следните отпадъци с код: 13 02 08*, 20 01 21*, 16 02 13*, 16 06 01*, 02 07 05, 19 08 01, 16 03 03* и 08 03 17*. Представени са склучени договори, кантарни бележки, фактури, идентификационни документи.

Генерираните отпадъци на площадката се съхраняват разделно. Местата и складовете за предварително съхраняване са обозначени с табелки за вида на отпадъците. За съхраняване на отпадъците с код 20 01 21* – луминесцентни тръби и други отпадъци, съдържащи живак и 16 06 01* – оловни акумулаторни батерии се ползва самостоятелно помещение с бетониран под. Луминесцентните тръби и други отпадъци съдържащи живак се поставят във фабрични опаковки, в дървени сандъци. На мястото на съхраняване е осигурена сяра на прах, за обезвреждане в случай на счупване на осветителните тела. В момента на проверката няма налично количество отпадък с код 20 01 21*. По-голямата част от осветлението е подменено с Led.

За съхраняване на отработени масла с код 13 02 08* /други моторни и смазочни масла и масла за зъбни предавки/ са осигурени метални варели, поставени под навес на обособена асфалтирана площадка. Има осигурен абсорбент (дървесни стърготини).

Отпадък с код 15 01 10* – опаковки, съдържащи остатъци от опасни вещества или замърсени с опасни вещества се съхранява в обособено помещение в лабораторията. В момента на проверката няма налично количество отпадък с код 15 01 10*.

Отпадъци с код 15 01 01 – хартиени и картонени опаковки и 15 01 02 – пластмасови опаковки, образувани на площадката, се събират и съхраняват разделно в биг-бегове, поставени в пластмасови контейнери тип „Ракла“, обозначени с надписи за вида на отпадъка.

В момента на проверката има налично количество отпадъци с код 15 01 01 и 15 01 02.

Отпадъците с код и наименование 15 01 01 – хартиени и картонени опаковки и 15 01 02 – пластмасови опаковки /стреч фолио/ се транспортират в насипно състояние до закрита площадка в цех Сунгурларе за съхраняване и балиране. Отпадъците от решетки и сита от ПСОВ цех Славянци (остатъци от джибри, чепки, листа), се събират в метален контейнер и заедно с джирите се извозват до лозовите масиви на дружеството за влагане в почвата. Отпадъчната вода от ПСОВ се събира в подземен резервоар (танк за утайки).

За претеглане на отпадъците се използва калибрирано измервателно средство – електронна везна с товароподемност до 20 т. с поставен стикер за точност на измерванията до месец 08.2024 г., разположена в цех Сунгурларе.

„Винекс Славянци“ АД се явява лице, което пуска на пазара опакована стока и като такова изпълнява задълженията си за постигане на съответните цели по разделното им събиране, повторна употреба, рециклиране и оползотворяване, чрез участие в колективна система, представлявана от организация по оползотворяване на отпадъци от опаковки – „Екобулпак България“ АД. Представя се Удостоверение № 81 от 01.01.2020 год. със срок до 31.12.2024 г.

Шум

В цех „Славянци“ дейността на участъци приемане на грозде, ферментация на грозде и първично винопроизводство се осъществява на открити инсталации. Източници на шум са:

- шнекове за транспортиране на джибрите;
- пневмопреси за грозде;
- ферментатори;
- машинно-пресово отделение;
- котелно отделение;
- хладилни инсталации;
- вътрешно-площадков транспорт.

Инсталациите работят през есенния сезон.

Най-близките жилищни сгради се намират в източна посока на ул. „Георги Димитров“ в с. Славянци и отстоят на приблизително 80 м от граница на обекта.

През м. септември 2023 г. дружеството е извършило собствени периодични измервания (СПИ) на нивата на шум, изльчван в околната среда от дейността на цех Славянци. От представените в РИОСВ-Бургас доклад за резултатите от СПИ на нивата на шум и протокол от изпитване се установява, че измерените еквивалентни нива на шум по измерителен контур по границите на обектите и в мястото на въздействие не превишават съответните гранични стойности определени в от Приложение № 2 към чл. 5 от Наредба № 6/26.06.2006 г. за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощето, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, в помещенията на жилищни и обществени сгради, в зони и територии, предназначени за жилищно строителство, рекреационни зони и територии и зони със смесено предназначение, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и на вредните ефекти от шума върху здравето на населението.

Направени предписания, срокове за изпълнение, отговорници :

По време на проверката на обекта не са направени предписания.

Заключения за съответствието на обекта с изискванията на екологичното законодателство и последващ контрол:

По време на проверката не се констатираха несъответствия с нормативната база по компоненти и фактори на околната среда, които са предмет на проверката.